

med et rundt Tal. Komiteen har vist, at det er den rigtige Vej, man er inde paa.

Det er blot i korte Træk, jeg angiver Rotternes Liv og Virkemaade, der er udførligt belyst i Beretningen, hvor de, der interessere sig for denne Sag, kunne søge Oplysninger. I dette Skrift, som er affattet af Formanden for Komiteen, Ingeniør Zuschlag, har Komiteen gjort fuld Rede for sin Virksomhed, og jeg skal her for mit vedkommende yde denne Komite og dens Formand min Tak. Foruden at øve denne Virksomhed, har Komiteen ogsaa indgivet et Andragende til Rigsdagen om, at der maatte blive tilvejebragt et Lovforslag, der tilsigtede at udrydde Rotterne. Dette Andragende fandt velvillig Modtagelse her og blev enstemmigt henvist til Indenrigsministerens Overvejelse. Man var noget i Tvivl om, hvilken Minister denne Sag henhørte under, og Ministeriet var selv noget i Tvivl om, hvem der skulde tage sig af Rotterne. Nogle af Ministrene mente, at der ikke var Grund til at foretage sig videre i denne Sag — det kan være, at Ministrene saa saaledes paa Forholdet, at der var andre Rotter, der vare farligere for Ministeriet, end den her omhandlede graa Vandrerotte — men det førte dog til, at Ministeren ikke tog Rotterne i sin Haand, for det vilde jo være alt for modbydeligt for en Minister, men knyttede sin Haand mod Rotterne og nu har taget sig af denne Sag. Men forinden Ministeren vilde give sig i Kamp mod Rotterne, mente han, det var bedst at have Befolkningen bag ved sig, og i den Anledning udsendte han et Cirkulære til samtlige Amtmænd, hvori Indholdet af et tænkt Lovforslag var angivet, og bad om at faa Udtalelser fra de vedkommende Amsraad og fra de forskellige Byraad om Forholdet. Amsraadene besvarede, med Undtagelse af tre, Spørgsmaalet derhen, at der var Grund til at søge et saadant Lovforslag gennemført. De tre Amsraad, der udtalte sig mod Tanken, mente nærmest, at der ikke var Grund til at træffe Forholdsregler derimod for Landets vedkommende. Alle Byraadene udtalte sig for en saadan Lov med Undtagelse af Skagen. Skagen fornægter ikke sig selv. Det er en meget konservativ By, og det er den ogsaa i dette Forhold. Men undersøger man Sagen nærmere, har det sin Grund i den konservative Jordbund der oppe, der for det meste er Sand og ikke yder noget synderligt, saa at Rotterne ikke have Lyst til at komme der op, fordi de mene, at de faa for knappe Livsvilkaar der.

Jeg skal nu gaa over til at omtale Lovforslaget nærmere. Det er over for Kommunerne bygget paa Frivillighedssystemet, idet der ikke ved Lov paabydes Kommunerne at foranstalte Rotterne indsamlede og tilintetgjorte, det overlades til Kommunerne selv, om de ville eller ikke. Men naar saa en Kommune bestemmer sig til at lade foretage Indsamling og Tilintetgørelse af Rotter, bruger man to Systemer. Det ene er Opmuntringssystemet, og det andet er Tvangssystemet. Opmuntringssystemet gennemfører man paa den Maade, at man giver Præmie for Indsamling af Rotter. Tvangssystemet gennemføres ved, at der over for den enkelte Mand i Kommunen kan øves Tvang ifølge § 6, som jeg siden skal komme til. Om denne Bestemmelse er heldig, skal jeg da ogsaa nærmere omtale. Fordelingen af Udgifterne, som det foreslaas i Lovforslaget, finder jeg meget betimelig og rigtig, nemlig at de deles mellem Kommunen og Staten.

Efter at have omtalt de Principper, hvorpaa Lovforslaget i sine Hovedtræk hviler, skal jeg nævne nogle enkelte Bestemmelser i det. Først skal jeg omtale § 2, der lyder: „Den i § 1 ommeldte Præmie, hvis Beløb ikke maa overstige 10 Øre og ikke være mindre end 5 Øre, fastsættes af Kommunalbestyrelsen, dog for Sognekommunernes Vedkommende med Amsraadets Approbation.“ Jeg mener, det er unyttigt for Sogneraadet at spørge Amsraadet, og jeg mener, at denne Bestemmelse bør udgaa. Naar det dernæst i § 3 hedder: „Til Brug ved Indsamlingen og Tilintetgørelsen af de dræbte Rotter lader Indenrigsministeriet udarbejde fornøden Vejledning,“ siges der jo i Motiverne, at der skal udarbejdes en Vejledning for Landet og en for Byerne, men man har set under Indsamlingen af Rotter her i København, at der var ved at opstaa en Strid mellem Komiteen og Sundhedskommissionen om Tilintetgørelsen af Rotterne, idet disse bleve begravede, hvilket Sundhedskommissionen mente kunde være sundhedsfarligt. Rotterne burde tilintetgøres ved Brænding. Jeg maa paa Landkommunernes Vegne bestemt udtale, at hvis der kom til at staa i Vejledningen, at de skulde brændes paa Landet, vilde denne Fremgangsmaade blive for bekostelig og føre til, at ingen Rotter indsamledes, og jeg er ogsaa noget i Tvivl, om det ikke ogsaa vilde fordyre Forholdet i mange Byer. Komiteen har efter min Mening godtgjort i det Skrift, jeg før omtalte, at det ikke er sundhedsfarligt at be-